

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi és közérdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompai Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona. Fél évre . . . 4 korona.
Egyes szám ára . . . . . 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata . . . 12 fillér.
Nyilttér sora . . . . . 40 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.
A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Városi Vigadó.

Hangokat hallottunk, hogy bizalmasabb körökben élénk és komoly megbeszélés tárgyát képezi egy városi vigadó létesítése.

Hogy e terv miként fog megvalósulni, az a jövő titka. Egy azonban bizonyos, hogy bárkinek a fejéből került ki, az eszme igen egészséges s közönségünk nagyrésze azt már kezdetben is meleg szimpáthiával fogadja.

Félünk azonban, hogy ezen tervet is, mint sok más egészséges eszmét, még csirájában elfogják fojtani. Mert erre tanított meg bennünket városunk régebbi története. Biztató azonban, hogy azok a nehéz emberek, kik önmaguk elhatározására és a haladás embereinek eszelevesi szabadságára is ólomsullyal feküdtek reá, lassanként visszavonulnak az élet csendesebb és nyugalmasabb hajlékába, a magánzói szobába s így a természet örök törvénye szerint azoknak nyílik tér a cselekvésre, kik már a modern korban léptek az iskolai falak közül az életbe; azoknak, kik a komoly

munka mellett a szórakozást is keresik és azt bizonyára nem az egyszerű Erzsébet-téri padokon, de a társalgókban, a játéktermekben stb. találják fel.

De ezért nem is szabad az ifjukur által nagyon tisztelt és sok esetben jó tanácsokkal szolgálható öregeknek, a vének tanácsának megneheztelni, mert még ők az élet legszebb részét pipaszóval és pártoskodással töltötték el.

A mai nemzedéknek azonban, ha élni akar, már egészen más az élethivatása, szerep- és munkaköre.

Az élet ma egy nagy iskola, egy nagy gyár, melyben ha megszólal a csengetyű, mindenki siet az íróasztal vagy a munkapad mellé. Régen még nem ismerték, hogy mi az a hivatalos óra és munkaidő. Csak azt, hogy jó vagy rossz idő van odakint. A hivatalnok is, meg az iparos, vagy más foglalkozásu ember is csak akkor dolgozott, ha rossz idő volt kint vagy kedve tartotta. Ma, mikor már kevés kivétellel mindenki hivatalnok, kereskedő, iparos és munkás, legyen bármilyen idő és fájjon a feje vagy nem, — munkára, hivatásának betöltésére van

elsősorban utalva, mert igen nagy a verseny — s csak azután a rendes napi órákon kívül következhetik a szórakozás, a sport s más eféle, az ember szellemi és testi egészségére felvillanyozó hatással járó foglalkozások.

Ezek azok az okok, melyek a sokféle találkozó és szórakozó helyeket létesítik. Ily körülmények folytán képződnek rohamosan az egyesületi életnek különféle szervei: kaszinók, olvasók, kereskedelmi, iparos- és gazdakörök.

Az utóbbi időkben e célokra építik a vigadókat, hől szépen megfér együtt a színház, a bálókra vagy nagygyűlésekre szánt nagyterem, a kaszinó és a különféle körök helyiségei, e mellett pedig egy kényelmes vendéglő és kávéház. Ha mind-ezen helyiségeket egy fedél alá tudjuk csoportosítani, az a közönségnek rendkívüli nagy kényelmet nyújt, mert a társalgóból vagy kávéházból egyenesen a színházba mehet az ember, onnan pedig az étterembe.

Ne gondolja azonban senki, hogy ezzel talán egygyel több lesz a helye a koresmáknak és azoknak a helyeknek,

TÁRCZA.

Székesegyház az én házam . . .

Székesegyház az én házam,
Benne egy kép áll magában,
Az a szent kép a te képed,
S ima, hozzá az emléked.

Aldozárja én a háznak
Élek mélyén sötét gyásznap.
Lelkem emlékedbe merül:
Imádkozom szüntelenül.

S olykor édes vágyam támad:
Ha karomba zárhatnálak,
Megesókolnám ajkad, bár ha
Az vinne a kárhózsába.

Levelem jött . . .

Levelem jött, kis levélke;
Violaszín a pecsétje.
Gyöngyharmatos a papírja . . .
Beh szomorú aki küldi,
Aki írja.

A sorok közt mélyen rejtve
Panaszodik bús szerelme.
És fogadja, mondja százszor,
Hogy én vagyok mindene a
Nagy világon.

Elolvastam, újra kezdem,
Megesókolom, megkönyezem . . .
Én Istenem, hogy ő éppen
Nem szerethet csak titokban:
Csak levélben!

Telek A. Sándor.

Művészházasság.

Irta: CZIBUR ATILLA.

(Elegánsan butorozott ebédlő, mely egyszer-mind nappali is. Az asztalon az ebéd maradványai, melyeket éppen készül eltakarítani a szobalány.)

Bokor István, a mindig csinos, elegáns zongoraművész a hintaszékben ringatja magát és vastag Uppmanból fujja az illatos füstöt. Mintegy 35—36 éves erőteljes barna ember.

Margit, a felesége egykor operaénekesnő. Két évvel ezelőtt mikor egybekeltek, visszavonult a színpadtól. Rendkívül bájos szőke asszony, ugy 24—25 éves. Az ottomán hever, kezében egy divatos regénnyel, úgy tesz mintha olvasna, pedig inkább a férjét figyeli, anélkül hogy ez észrevenné.

A szobalány leszedi az asztalt és távozik.)
Margit. (Leteszi a könyvet és felkönyököl.)
Mondja csak Pista, meddig akarja még ezt az életet folytatni?

Bokor. Milyen életről beszél?

M. A magáéról! Utolsó időben feltűnően elhanyagol. Mindig a saját kedvtelése után jár,

velem pedig alig törődik. Jóformán csak ebédnél találkozunk, de ott sem mindennap. Hol tölti folyton idejét?

B. Édesem, talán csak nem kívánja, hogy minden lépésemről beszámoljak? Gondoljon csak megállapodásunkra!

M. Ezzel akar a felelet elől kitérni? . . . Igaz, a szerződésünk úgy szól, hogy ki-ki szabadon mehet arra, a merre éppen kedve tartja. De emlékezzék csak, van ott egy pótlék is, mely azt mondja, hogy ezt is csak oly mértékben és addig szabad tennünk, míg feltűnő nem lesz. Ugy hiszem, nálam nem forog fönn ez az eset, hogy vétettem volna e kikötés ellen; de maga . . .! Éppen ma reggel újságolta nekem Ligetiné a maga legujabb kalandját. Mondhatom, gyönyörű dolog!

B. Nézze kedvesem, mikor megegyeztünk abban, hogy csak úgy félig-meddig leszünk házastársak, kegyed éppen úgy megkapta jogait, mint én. Miért nem él velük? Akkor legalább nem bosszankodna az én apró multságaimon.

M. Hogy miért nem élek velük? . . . Magam sem tudnám okát adni. Ha igazi felesége lennék, talán keresném az alkalmat, hogy felszarvazzam magát, mert bünt követnék el. A bűn pedig nagy kerítő! De így, mikor minden szabad, még a gondolattól is undorodom.

B. Furcsa teremtesek vagytok ti, nők!

M. Nincs ebben semmi furcsaság! Ugy hiszem, magának is jobban izlett a lopott gyümölcs, ha hitványabb is talán.

B. Hát . . . körülbelül úgy van!

hol pénzt lehet költeni, — ellenkezőleg: a vigadóhelyiségek azok, hol a dőzsölések és más e fajta nagy költséggel járó paszsióktól a közönség óva van, mert a rendőrség, ha másra nem is ügyel, de a vigadóban mindent ellenőriz, még Mucsán is.

Tessék bárhová menni, hol vigadó van és meggyőződni arról, a mit állítunk, — akkor nekünk igazat fognak adni.

Midőn tehát üdvözljük ez egészséges eszmét, erről többet most nem írunk. Hanem majd folytatjuk a szépen fellendülésnek indult vármegyei kaszinónak a f. hó 20-án megtartandó és sokat ígérő választmányi gyűlésén hozandó határozata után, mely gyűlésen úgy tudjuk, a kaszinó újra való berendezése és e kérdés lesz az egyik fő tárgy.

Gazdasági dolgaink.

A multkoriban szó volt e helyen országunk vagyonosodásáról általában a mezőgazdasági téren; most tekintsünk szét egy kissé megyénk és városunk területén és lássuk, mit lehetne ezen a téren tenni, mivel lehetne a mi gazdasági dolgainkon lendíteni?

A mi vármegyénk az ország más részeihez képest speciális viszonyokat tüntet föl. Itt a bányatermékek révén több helyen jelentékeny gyáripari fejlődés mutatkozik, ilyen a vas, magnezit, üvegipar; de vannak egyéb iparágak is, a melyek a bányászattól függetlenek, mint a papirgyártás, konzervgyártás stb. Ezért a mi megyénk nem tekinthető tisztán és elsősorban földművelő vármegyének. Hanem a mije ezen a téren van, arra nagyon ráfér a javítás és lendítés a célszerűbb beosztás révén.

Vármegyénk déli dombos vidékein és a Rima és Sajó szélesebb völgyeiben a földművelésnek jó talaja van és ha a föld nem is versenyezhet a Tisza mellékének és a bánágnak fekete, televényes földjével, de azért a mi barna, sár-

gás vagy vöröses nyirkos agyagjaink kellő művelés mellett a gazdasági termelésnek sokféle ágára alkalmasak. Jól megterem a buza, rozs, árpa, zab, de szép termést ad a kukorica is, a mely pedig a hidegebb hegyi vidékeket nem szereti ép úgy, mint a buza. Mindenfélé, de kivált a homokosabb tájakon, kitűnő burgonya terem. Vannak vidékeink, ahol kitűnő dohányt produkálnak.

Megyénk déli részein otthonos a szőlő és pedig nem utolsó minőségben, a miről Putnok, Ajnácskő, Almágy, Serke, Sajógömör és Beje vidéke tanuskodhatik.

Azonkívül terem nálunk sokféle és jó minőségű gyümölcs, valamint zöldség. A pelsüci dió, a gesztesi és berdárkai ropogós cseresznye, mikor már máshol elért a közönséges fajta, bizony kívánatos gyümölcs. Láttunk helyenként Rimaszombatban is kitűnő almát, barackot, diót, birsalmát. A zöldségtermelésre nézve elég a bolgárok telepeire és az erzsényüket megtöltő szép összegekre utalunk, a melyeket szorgalmas munkájukkal ki is érdemelnek.

Ha az északibb és hegyesebb vidékeket nézzük, ott az erdők nagymennyiségű, kitűnő fát szolgáltatnak, de sok helyről a forgalmi viszonyok mostohasága miatt el sem tudják szállítani. A kitűnő legelők alkalmasak szarvasmarha és juhtenyésztésre, de azt hisszük, hogy igen kevésbé használják ki azokat állattenyésztésre, a miről megyénk városai- ban a fővárosi árakat megközelítő magas husarak tanuskodnak lehangosabban. Sőt még talán jobbak a budapesti viszonyok, mert ott a drága húst legalább csont nélkül mérik, ha elsőrendű, míg nálunk a bennelevő csonton kívül még jó nyomtatékot is dobnak hozzá lábszár alakjában.

Ennyi természeti kedvező körülmény birtokában bizony jobban utána kellene néznünk, hogy mit, hol és hogyan lehetne legjövedelmezőbben termelni és tenyészteni? Mert ezt a mi Gömörvárm-

B. Margit!

M. Ugyan hagyjon olvasni! Nem értem, mi mondani valója lehet még!

B. (felkel és oda megy a feleségéhez.) Csak kérdezni szeretnék még valamit.

M. Hadd hallom!

B. (leül az asszonyka mellé.) Tudtam, hogy csak kíváncsivá kell tennem, mindjárt meghallgat!

M. No hát most már azért se! (Tovább olvas.)

B. (megfogja az asszonyka kezét és simogatja, míg beszél.) Én pedig kimondom, amit kérdezni akartam, akár figyel rám, akár nem!.. Hogy jutott épen ma az eszébe, hogy engem felelősségre vonjon?

M. Szeretné tudni? . . . Jó, elmondom! . . . Ma névtelen levelet kaptam, melyben egy „ösmeretlen ösmerős jóakaróm” arról tudósít, hogy maga a Cooh-irodában két jegyet váltott valami földközeli utazásra. És ezért figyelmeztettek, hogy vigyázzak, mert maga alighanem itt akar hagyni engem és azt a sanszonettet akarja megszőktetni, a ki most az orfeum primadonnája. Coralie, vagy minek hívják . . . Mit tud erre felelni? . . . Nézzen a szemem közé, úgy beszéljen!

B. (zavart tetteve.) Semmit! Rágalom az egész.

M. Nem igaz! Utána jártam a dolognak és megtudtam, hogy maga a két jegyet tényleg megváltotta a saját és a neje számára . . . Arczátlanóság! En nem adom a nevemet mindenféle rongynak!

gyénket a természet megáldotta sokféle jóval és rajtunk mulik, ha völgyeiben nincs meg az a virágzó mezőgazdasági élet, a mi a stájer és ausztriai völgyekben olyan kellemesen lepi meg az utazót. Ott a rétek és kaszálók is gyümölcstákkal vannak ritkásan beültetve, itt legfőleg a fűzfa vagy a vaczkor és a csipkebokor az egyedül ki nem irtott fa.

A törökök már régen azt mondták rólunk: szép ország ez a Magyarország, csak az a baj, hogy a magyarok kipusztítják a fákat. És evvel jól jellemezték bennünket, mert mintha a vérünkben volna a fa pusztítása: az ut szélén ültetett fák milyen nehezen tudnak megélni vagy hányszor kell egy-egy iskola udvarán újra ültetni a fákat; a fapusztítás úgy a vérünkbe oltva látszik lenni a nebulóinknak!

A gabonafélék termesztése mellett egy-egy jó vidéken különösen rá adhatnák magukat például a burgonyatermelésre és a kitűnő, nagymennyiségű burgonya hire messze földre eljutna, mint az most például Darnya vidékének burgonyatermesével történik, csak hogy még ott is igen kezdetleges és patriarkális módon.

A folyómenti és könnyebben öntözhető vidékek a főzelék-féle veteményeket termelhetnék nagy mennyiségben, úgy hogy nemesak a saját községeik szükségletét lássák el, hanem nagyobb városok piacaira is elvigyék.

A szőlőt a délibb vidékek dombos jó fekvésű tájain mindenütt lehetne termelni, ha nem is bor kedvéért, hanem korán érő csemegefajokkal nyers szőlő eladására.

Gyümölcsöt pedig igazán nagyon sok helyen és rengeteget termelhetne Gömörvármegye és ez lehetne a termelési ágak egyik legjövedelmezőbbje, a melynek itthon is hasznát venné a rimaszombati jóhírű konzervgyár, de azonkívül messze földre eljuthatna a gömöri almák, körték, szilvák hire. Csak hogy a fákat először faj szerint kell jól megválogatni, nem úgy, hogy csak minél olesóbban jussunk akármitféle oltványok-

B. De hát mit érdekl ez magát Margit! Szerződésünk értelmében ön teljes szabadságot adott nekem minden tekintetben, így hát talán csak nem féltékeny?

M. De igenis, hogy az vagyok, ha tudni akarja. Maga az én uram és én nem adom oda mindenkinek!

B. Miért, Margit?

M. (nem felel).

B. (megesókolja.) Margit, beszéljen már mi-ért . . . miért? (ujból megesókolja.)

M. (két kezével eltakarja az arcát és esendesen zokog.) Mert szeretlek, mert feleséged akarok lenni . . .

B. Édes Margitkám, aranyos kis feleségem! Hát mégis csak sikerült a cselszövés.

M. Mi volt az?

B. Régen szeretlek, igazán, mélyen és szerelmedet akartam megnyerni, de nem tudtam rá módot találni. Ligetiné adta a tanácsot, hogy próbáljalak féltékenyvé tenni, mert az komolyabb érzés tanubizonyosága. Ő írta a névtelen levelet is és ő pletykált neked az én utasításomra.

M. De hát a két jegy?

B. Annyira bizonyos voltam dologomban, hogy tényleg megvettem a két jegyet, hogy elvigyelek édes, nászutra, senki ne lássa az ösmerősök közül a mi nagy boldogságunkat, hogy végre mégis egymásra találtak sziveink.

M. Te gonosz! De azért kár volt ekkora szenvedést, bánatot okozni nekem, a szívem is megtájdult belé . . .

M. No látja! . . . Magán ugyan nem láttam eddig, hogy a korlátlan szabadság terhére van, de én már torkig vagyok vele. Hasznát nem vettem és nem veszem, ezt jól tudhatja, csak az életemet unom meg miatta . . . Unatkozom . . . Igen, igen, hiába néz úgy reám! Vagy azt hiszi, hogy nagy szórakozás az nekem, ha eljárak holmi jourokra, soiréekre és hallgatom az asszonyok üres fecsegését és a férfiak léha bókjait? Nagyon téved! Annyira pedig még nem jutottam, hogy oda kínáljam magamat a férfiaknak: „Nesztek, a tietek vagyok.” Akinek odaadom magam, azt szeretnem is kell, más pedig, mint egész férfit, nem tudnék szeretni, nem úgy, mint maga, hogy mindenféle utszéli virágot leszakít és csokorba gyűjt!

B. Ne izgassa fel magát kedvesem! Bevalom, élek ugyan a jogommal, de nem abban a mértékben, mint azt kegyed gondolja!

M. Nem? . . . Hát az a hölgy, a kivel önt Ligetiné bizalmas együttlétben találta, talán valami főrangú család sarja, grófkisasszony vagy baronesz? . . . Hahaha . . .!

B. De ha mondom . . .

M. Ne mondjon semmit! Ligetiné sok más esetet is felsorolt. Szépen viselkedik, mondhatom! Nem szégyenli magát?

B. Miért?

M. Ejha! . . . Magával nem lehet okosan beszélni! (felveszi a könyvet és bosszusan hátat fordít férjének.)

Csönd.

B. Margit!

Semmi válasz.

hoz; azután a fákat tisztogatni, nyesegetni és — horrendum dictu — trágyázni is kell; másként úgy fognak kinézni, mint a rimaszombati szőlők nagy részében, a hol több a moha és a zuzmó a fák oldalán, mint a levél a fán; sőt a jótékony zuzmó oltalmába veszi az elhanyagolt fát, a melyre a gazdája évtizedek óta nem gondol. Ilyen termelés mellett jó, ha 8—10 évben egyszer hoz valamit a szegény árva fa, azután ismét hosszú pihenés és semmi.

Ha termést akarunk, ha jövedelmet akarunk, be kell fektetni egy kis pénzt, egy kis munkát a földünkbe, vagy a gyümölcsösünkbe, mert ingyen csak a kőkény, csipkebokor és a vackor terem.

Rimaszombatban az is baj, hogy messze vannak azok a szőlők a várostól; közelebb találhattak volna sokkal alkalmasabb dombokat, a melyeken igazán megérhetne a szőlő is és megteremne a gyümölcs is. De a szőlőket nem szabad úgy teleültetni gyümölcsfával, mint a mi szőlőinkben látjuk; hanem legyen külön a szőlő, külön a gyümölcsös, hogy mind a kettő kapjon elég napot, mert a mi klímánk már ugyis a hűvösebbek közé tartozik.

Az állattenyésztést elhanyagolni, kivált a mai magas árak mellett igazán vétek önmagunk ellen. A kinek az Isten földet juttatott ebből a hegyes-völgyes görbe országból, az alig tehet most jobbat és jövedelmezőbbet, mintha állattenyésztést üz és annyi szarvasmarhát, lovat és juhot tart, a mennyit a gazdasága megbir, sőt még legelő, kaszáló bérléssel is kiterjesztheti gazdaságát. Soha sem volt még talán olyan jó ára a legelő állatnak, mint mostanában és tekintettel arra, hogy nagyon megfogyatkozott hazánkban ezeknek a száma, még évek hosszú során át nagyon érdemes lesz a mezei gazdának a fő súlyt állataira helyezni és azokat mindenképen jó karban tartani és szaporítani; mert a mire a régi szám helyreáll, akkorra a kulturai és népesedési viszonyok fejlődése fokozottabb mennyiségű állatot vesz igénybe és az innen várható jövedelmek nagyobb csökkenésére nem számíthatunk.

E mellett rá kell mutatnunk még egy dologra, a mi igen el van hanyagolva Gömörvármegyében. Ennyi hegyi patak és tiszta vizű kis folyó országában messze vidékekről hozatják a halat! Hát nem kirívó állapot ez, amely a mi gondatlanságunkat hangos szóval vádolja? Itt, a hol a haltenyésztésnek egész Eldorádója kínálkozik és messze földeket el tudnánk látni hallal, mégis mi küldjük pénzünket messze földekre halért. A halastavaknak egész legióját lehetne könnyűszerrel és nem sok befektetéssel előállítani és a tenyésztéshez az állam segítségét is megnyerni és így saját városaink piacát ellátni, községeknek olcsó táplálékot juttatni s azonkívül más vármegyék városaiba is piacra küldeni. Itt kínálkozik a természet mindennel, csak utána kell nyulni. Nem is tudom, van e pedig máshol halastó mint a Garamvidék egy-két helyén?

Beszélhetnénk még eperfaültetésről, selyemtenyésztésről is; de minék, mikor a mi munkára való népünk java-része itthon nem szeret dolgozni, csak Amerika bányáiba és gyáraiba vágyik.

De hát most télvíz idején, mikor a

természet is pihen; úgy egy kicsit gondolhatnánk ám az elmondottakra és a kiknek kezében vagyon vagy hatalom van: megpróbálhatnák azt, hogy itt-amott évről-évre egyet-egyét bevezetnének ezekből a czélszerű termelési módokból, a melyeknek révén a gömöri és a rimaszombati népnek vagyoni gyarapodása várható.

Ha ez így lesz ezentúl, akkor talán a népesedési mérlegünk sem fog Amerika javára lebillenni.

Városunk járdái és kocsitai.

Abból az alkalomból, hogy tervbe van véve s már a vízvezeték és csatornázás létesítése után kivitelre is számíthat a gyalogjárók gránitkoczká kövezetének aszfalt burkolattal való felcserélése, nem hagyhatjuk szó nélkül a városunkon átvezető kocsitakat sem.

Ugyanis feltétlenül kívánatos volna legalább a következő főutvonalak kocsitját ellátni körülbelül 3 méter széles aszfalt burkolattal: az Andrássy-ut és a pályaudvartól a Deák Ferenc-utcáig, az Erzsébet téren keresztül egyfelől a Kossuth utcától az ág. ev. templomig, másfelől a piac és Rákóczi-utcán a polgári leányiskoláig.

Az ily burkolt kocsit óriási előnyeit talán felesleges is hosszasan fejtegetni.

Legfőbb haszna az, hogy a teherkocsik vonatása hasonlíthatatlanul könnyebb, mint burkolatlan uton, mert a kocsik kerekei majd oly könnyen forognak rajta, mint a vasuti síneken. Ily uton az emberek által vont kisebb kocsikák is kevesebb erőt igényelnek.

Második óriási előnye az is, hogy az ily utvonal jókarbantartása, tisztogatása nagyon sokkal egyszerűbb, gyorsabb, kevesebb embert igényel, egyszóval rendbentartása kevesebbe kerül s a mi a legfőbb, eltűnne az az óriási sár, a mely a burkolatlan utakat már kis eső után is ellepi.

Azon költségtöbblet, mely ezen utvonalak beburkolásával felmerülne, a járdák beburkolásával együtt már olyan nagyon számításba sem jöhet s különben is a tisztogatás, jókarbantartási költség kevesebbé a törlesztéshez szintén hozzájárul. És bizonyos, hogy minden polgár, minden ember szívesen fizetne erre a célra pár fillérrel nagyobb adót. Ha a kocsitak beburkolása tényleg nem volt szándékában a városnak, úgy ajánlatos volna pl. Igló város tanácsához fordulni információkért, mert ez is egyike azon boldog városoknak, melyeknek nemcsak gyalogjárói, hanem kocsitja is sima és sár és pormentes. Igló városa szívesen adna felvilágosítást, adatokat ezen kocsit burkolat czélszerűsége, javítása stb. re vonatkozólag. Ezen kocsit burkolat létesítése oly vívmány volna, a mely úgy a város minden lakójának, mint az áttutatóknak dicséretét és elismerését vivná ki.

Azzal, hogy a vízvezeték elkészülte után a gyakori locsolással pormentesítve lesznek az utak, nem lehet a burkolt kocsit ellen érvelni, hisz az tudvalevő, hogy a locsolás nem nagyon sokat segít s különben is csak sár lesz a lelocsolt porból, míg főutvonalaink beburkolása által egyszersmindenkorra megszabadulnánk úgy a portól, mint a sártól s nem ékeskednének utcáinkon a homok- és sárhegyek, melyeket az utkaparók oly szépen szoktak az utak szélére összehordani s melyekbe este a járókelők oly szépen szoktak térdig besüppedni.

Rovások.

Nagyon egyoldalúak vagyunk. Mindent csak arról a szemponttól, arról a nézőpontról tudunk meglátni és megítélni, a melyen állunk. Így azután a tárgyak és a tények másik, tőlünk elfordult oldala mindig homályban marad előttünk. Sőt több-kevesebb homályban marad még a felénk fordult oldal is, mert a mit nézünk, azt is csak bizonyos foku látószög alatt látjuk. Nem a valóságot, csak bizonyos vetületet látunk. Ne beszéljen hát nekem senki objektív tudásról!

Igy szólott hozzám egy mélyen gondolkozó ismerősöm a minap.

Egy ideig ellenvetéseket tettem, de azután kénytelen voltam elismerni, hogy alapjában igaza van. Mert habár nem lehet eltagadnunk, hogy vannak objektivitásra, tárgyilagosságra törekvő igazságos emberek is, akik pártállásra való tekintet nélkül az igazságot kutatják; de mikor az ember nagy gondolkozói a tényeket és törvényeket vizsgálják, akkor ők maguk is, meg a nyomukon járó kisebb gondolkozók száza is mindig csak egyoldalú nézőpontból tekintik a dolgokat és így haladnak előre a megismerésben.

Példa rá a filozófia egész története és az emberi tudás minden ágának előhaladása.

Hogy a régiebb gondolkodókat mellőzzük, itt van például a legújabb kornak két ellentétes iránya. A *materializmus* a testet állítja a rendszer középpontjába, a *spiritualizmus* a szellemet.

Sőt ha ugyanannak az iránynak különböző képviselőit tekintjük is, azok is más-más oldalról világítják meg az eszmét. Így *Descartes* dualizmusa, *Leibnitz* dynamizmusa, *Malebranche* occasionizmusa három különálló hypothézis, de egy általános gondolat van bennük: a spiritualizmus, — a szellemet teszik középponttá.

Nem mindig olyan világos azonban az, hogy mit akar az író mondani? Némelyek mintha szándékosan törekednének a homályra, az értelem elburkolására. Talán ebben látják a magasztosat, a fenségest, az utólérhetetlent? Különösen a német filozófusoknak vetik ezt sokszor méltán a szemükre s azt mondják az egyikről, hogy csak egy tanítványa volt, a ki megértette, de az az egy is félreértette. Vagy mint egy német bölcsész: *Schopenhauer* így határozza meg a német filozófia receptjét: „Keverj fel egy minimum gondolatot 500 lapon eláradó frazeológiában és vedd hozzá egy igazi német olvasó türelmét.”

Hanem azért *Schopenhauer pessimizmusa* szintén egyoldalú dolog, ő is csak a valóságnak egy részét látja s azt is sötét szemüvegen nézi.

A legnagyobb filozófia azonban nem a könyvekben rejlik, hanem az életben és az a legnagyobb bölcs, a ki ezt jól megérti és kifejti.

A ki jól megérti hogy nem az egyoldalú testi szükségletekben és az anyagi vágyakban, hanem az érzékiekben rejlik minden jó; hanem a léleknek is megvannak a maga vágyai és törekvései felsőbb magaslatok felé s a ki ezeknek a szellemi magaslatoknak alá tudja rendelni egész érzéki életét: az lesz az igazi bölcs, ha nem is hívják őt *Plátónak*, *Kantnak*, vagy *Hegelnek*.

Mert a szellemi felsőségre vezető ut lépcsőin egy ránczos, kiaszott vénasszony ül: a kritika, a mely minden szörszálat 999 felé akar hasítani és ha szóba állsz vele, akkor tönkremegy az életed. Száz-téle kétséget támaszt benned aziránt, hogy jobb-e erre haladni, mint arra?

De ha nem hallgatsz rá, hanem még a meggyőződésed utján, akkor hamarabb eléred az élet czélját: a *lélek harmóniáját*.

Ezt a harmónikus nyugalmat pedig gyakrabban eléri a hívő marhapásztor, mint a hitetlen tudós, a ki mindenben nehézséget keres.

Hát miért hitetlen?

Hát szükséges a tudáshoz a hitetlenség?

Mit szólnak a *Newtonok*, *Ampérek*, *Keplerek*, *Secchik* és a hívő tudósoknak légiói?

Azt, hogy a tudás és a hit megtér egy lélekben és az ilyen léleknek kettős kincse van: egy az égből, a mit hisz, és egy a földön, a mit tud.

Ez értékes állapot, de sok munkával jár, sok törekvést kíván.

A munka és a törekvés volt pedig az, a mi évezredek óta fölemelte az embert.

Tagadhatja e valaki?

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek.

a „GÖMÖR-KISHONT“ kiadóhivatala.

Ferdinánd király köszönete. Vármegyénk főispánja: Bornemisza László abból az alkalomból, hogy a bolgárok trónörökösö: Boris kir. herceg nagykorúsított, Ferdinánd királyt, a trónörökösöt és az egész királyi családot sürgönyileg üdvözölte. A szép sürgönyre Ferdinánd király igen meglehetősen sürgönyi válaszában köszönte meg a főispánnak e szép figyelmét.

Czimadományozás. A király dr. Gömör Olivér volt miniszterelnökségi sajtótudósító serkei nagybirtokosnak nyugdíjaztatása alkalmából, buzgó szolgálata elismerésül a miniszteri titkári címet adományozta.

Személyi hírek. Samarjay János nejevel e hét folyamán San-Remóba érkezett és tavasz nyiltáig ottan fognak üdülni.

Közigazgatási bejárás. A Rimaszombat—poltári vasutvonal közigazgatási pótbéjárása folyó hó 16-án ment végbe s azon Lukács Géza alispán és Máriássy Gyula főszolgabíró képviselték a vármegyét. A kereskedelmi miniszterium és vasut képviselőiben Korányi műszaki főtanácsos és Seimus főfelügyelői biztos stb. vettek részt. A vállalkozó céget Waldmann főmérnök képviselte. A bejárás után este társas vacsora volt a Hungária éttermében.

Doktorrá avatás. Fehér Sámuel máv. főellenőr, feledi állomástnök képzett fiát: Fehér Gyulát a kolozsvári tudományegyetemen államtudományi doktorrá avatták.

Kinevezés. A Hivatalos Lapban olvassuk, hogy a király a megyénkbeli rozsnói származású dr. Kiss Dezső belügyminiszteri fogalmazót, segédtitkárrá nevezte ki. Dr. Kiss hosszabb ideig vidéken működött mint főispáni titkár és lapszerkesztő s csak 3—4 éve, hogy berendelték a miniszteriumba. A kinevezés egy minden tekintetben képzett és ügyes földinket érte.

A nagybőjt. A nagybőjt hamvazó szerdán kezdődik és negyven napig tart az isteni Mester példájára, ki szintén 40 napi bőjtöléssel készült a megváltás munkájára. — Hamvazó szerda nevet azért kapta, mert e napon megy végbe a templomokban a hamvazás szertartása. A pap meghinti a hivek fejét kereszt alakban szentelt hamuval, miközben e szavakat mondja: „Ember! emlékezzél meg arról, hogy porból vagy és porrá leszel!” A helybeli templomban e szertartás szerdán reggel fél nyolcz órakor lesz megtartva. A nagybőjt alatt minden pénteken d. u. 3 órakor bőjtí ajtatosság tartatik, amikor szent gyónást is lehet végezni. Vasárnaponkint pedig három szent beszéd lesz. Az első az ifjúság számára 3/4 órakor, tartja Bencsik Sándor vallás-tanár. A másodikat 10 órakor Széman Endre prépost-plebános tartja. A harmadikat délután 1/2 3 kor Horváth Gyula segédlelkész mondja. Minthogy hamvazó szerda Rimaszombatban egyszersmind a legméltóságosabb oltári szentség imádásának napja, azért e napon négy szent mise fog tartatni. Az első reggel 6 órakor, a mely után az oltári szentség imádásra tétetik ki, a második 1/2 8 órakor, a harmadik 9 órakor s a negyedik 10 órakor. — Este pedig 6 órakor ünnepélyes litánia fog tartatni.

Tanügyi kinevezések. A vallás- és közoktatási m. kir. miniszter Lahner György nagyrözei rendes tanítót, továbbá Kárpáti Sándor helybeli áll. polg. leányiskolai rendes tanítót és végül Kárpáti Kardos Jusztin helybeli áll. polg. leányiskolai igazgató-tanítónót a VIII-ik fizetési osztályba léptette elő. Bennünket közelebbről érdekel a Kárpáti-pár jól megérdemelt előléptetése s tanügyi és az iskolán kívül eső körökben a kinevezés méltán kelt őszinte örömet.

Eljegyzések. Halasy Gyula a máv. gépgyárának főgépésze Budapestről ma f. hó 18-án tartja városunkban eljegyzését Takács László helybeli timármester leányával: Zsuzsikával.

Soós Gyula helybeli tekintélyes kereskedő f. hó 15-én tartotta eljegyzését Káposztás Erzsikével, özv. Káposztás Józsefné kedves leányával.

Báthly Béla kataszteri központi fogalmazó, aranyifjúságunknak egyik közkedvelt és innen elszármazott tagja, ki szép érczes baritonjával oly sok kellemes pillanatot szerzett az itteni ifjúsági összejövetelek alkalmával, — tegnap tartotta eljegyzését Szombathelyen Hidegh Lajos déli vasuti főfelügyelő szép és kedves leányával Mariskával.

Múzeumi értekezés. A vármegyei Múzeum-egyesület igazgatósága Bornemisza László főispán elnöklete alatt folyó hó 14-én értekezletet tartott, a Rimaszombat várostól a vármegyei múzeum czéljára megvásárolt régi kaszárnya épületnek birtokba vétele és a múzeum berendezése tárgyában. Az értekezleten jelen voltak a főispánon kívül Lukács Géza alispán, dr. Kovács László polgármester, dr. Veress Samu egyesületi titkár, Loysch Ödön a múzeum igazgatója és Komáromy István, mint az értekezlet jegyzője. A tárgyalás eredményeképen közöljük, hogy az egyesület az épületet még a nyár folyamán birtokba veszi és a Loysch Ödön igazgató által szépen rendezett múzeum már megnyitattik a közönség részére.

Rehabilitált rendőrkapitány. Riedt István rozsnói rendőrkapitányt egy Guttmann nevű koreszmáros azzal vádolta meg, hogy az általa elvesztett és egy asszony által megtalált pénzből, a rendőrkapitány jutalomképen bizonyos összeget tartott vissza jogtalanul. A „Nap” is közölte e szenzációs hírt és a rimaszombati kir. törvényszék folyó hó 16-án ült törvényt a megvádolt rendőrkapitány cselekménye felett. Örömmel értesülünk, hogy a törvényszék a rendőrkapitányt felmentette, ki mostan már megindítja a sajtóper a „Nap” ellen.

Lakodalom. Nem olyan ugyan, mint a bácskai lakodalmak, hol egy hétig százával mulatnak a rokonok és vendégek s egy valószínűs kis vagyonba kerül egy ilyen menyegző, de a mi népünknel ritkaság számba menő szép lakodalom folyt le folyó hó 12-én, először a menyasszonyos háznál Brindza János rimaszécsi jómódu földes gazda házában, azután pedig a fiatal pár új otthonában Olman István szintén jómódu földes gazda házában Várgedén. Olman István pár gimnázialis osztályt végzett fia: Lajos vezette oltárhoz Brindza János szép és fiatal leányát Zsuzsikát. A násznép között, mely vonaton ment a menyasszonyért Rimaszécsbe, mint násznagy részt vett Kubinyi Bertalan vm. ívöltárnok, földbirtokos — kedves nejevel, — ki az egyik öröm apának Olman Istvánnak gyermekkorai iskolapajtása abból az időből, a mikor a várgedei kis községi iskolában a paraszt fiuk mellett, az ottani nagyszámu földes uraság urticskái is szépen megfértek és az iskolástarisznya tartalmát szeretettel megosztották; továbbá Langhoffer Viktor kir. járásbíró, Kubinyi Zoltán árv. ülnök és nagyszámu násznép. A menyasszonyt régi magyar szokás szerint Kubinyi násznagy kérte ki a lányos háztól, azután a polgári házasságkötés után az ottani róm. kath. templomba vonultak örök hűséget esküdni egymásnak. A fiatal mátkapárt Sulyok Kálmán várgedei segédlelkész, a völegény iskolatársa adta össze gyönyörű beszéd kíséretében. A rimaszécsi menyasszonyos háznál nagy ebéd volt, melyen a hagyományos kitűnő csigaleves és töltött káposzta volt egy uri házba is beillő étlap legizletesebb része. Ebéd után a násznép a szép menyasszonyt Várgedére vitte a gazdag stafirunggal, hol nagy lakoma és táncz folyt le reggelig. A vacsora alatt igazán költői hasonlatokban gazdag szép toasztok hangzottak el, melyek közül kiemelendő a várgedei községi bíró, az ismert jó szónok Olman István az örömapa és fia a völegény Lajos felköszöntője. Sulyok segédlelkész zárta a felköszöntők sorozatát; állandó tartós békét és boldogságot kívánva a fiatal párnak, nehogy teljesebben az a közmondás: „Verd meg Uram azt a papot, aki minket összeadott.” Szép példája volt ez a lakodalom annak, hogy mikor a népet különféle eszközökkel és ámitásokkal igyekeznek az urak ellen tüzelni, az intelligens és nemesebb értelemmel gondolkozó egyszerű földes gazda megbecsüli azokat az urakat, kik bizalommal és magyar testvéri szeretettel nyújtanak neki felebaráti jobbot.

Felolvasás. Mint értesülünk, a jövő héten esütörtökön délután tartja a helybeli főgimnázium ezen a télen utolsó felolvasását, a mely alkalommal Salzburg és a bajor Alpok kerülnek bemutatásra. Az előadást zeneszám nyitja meg s azonkívül egy trió is fogja a közönséget gyönyörködtetni.

Panasz. Igen sok panasz hallatszik amiatt, hogy a város elhanyagolja a Mező-utczába és a

Seregbe vezető utat és a hóolvadáskor feneketlen sárban kell oda kibotorkálni az ott lakóknak. Pedig, ha tekintetbe vesszük, hogy Tamásfalva kikavicsoltatta az ő utcáját, Rimaszombat városa is elvégezethetné ezt a kavicsolást a maga útrészein, kivált most, mikor a felázott talaj annyira megnehezíti a járást.

Halálozások. Varga András jánosi mézeskalácsos, a volt rimaszombati dalárda egyik jeles tenoristája folyó hó 12-én a közkörházban hosszas betegség után 57 éves korában elhunyt. Folyó hó 14-én nagy részvét mellett temették.

Mély gyász érte Remenyik Aladár rimaszombati jbli tb. főszolgabíró és nejét, amennyiben anyósa: özv. Maksai Eőse Dánielné f. hó 6-án Jolsván 78 éves korában elhunyt. A köztszületben állott és elhunyt urnót nagy részvéttel temették el Jolsván.

Sailer Elek békéscsabai főszolgabíró, dr. Sailer Károly likéri gyári orvos testvéröccse, mult héten Békéscsabán meghalt.

Koós Ferencz borbély f. hó 14-én hosszas betegeskedés után 28 éves korában városunkban elhunyt.

A földmives iskolák reformja. A földmivelésügyi miniszter a mult évi országos gazdasági kongresszus határozatának megfelelően még a mult évben megkezdte a földmives iskolák reformálását. Egyelőre három földmives iskola lett a kisgazdák igényeinek megfelelő új rendszer szerint átalakítva. A tanfolyam téli hónapokban tartatik 6 hónapon át. Teljes ellátásért 150 koronát kell fizetni. Az iskolába csak kisbirtokosoknak, kisbirtokosok bérlőinek s bérlőszövetkezetek tagjainak 17. évüket betöltött ép, egészséges, írni, olvasni és számolni tudó fiai vétetnek fel.

Jubiláris diszközgyűlés. A mult vasárnap délelőtt tartotta a rimaszombati koresolyázó egyesület 30 éves fennállása emlékére jubiláris diszközgyűlést a főgimnázium tornacsarnokában. — Ott voltak a tisztikar tagjai: Wallentinyi Dezső dr. elnök, a titkár Marton István tanár helyettesítette, Vietórisz Gyula pénztáros, Sz. Benedek Gyula pályafelügyelő. A választmányból: Kolbay Sándor kir. törvényszéki elnök, Kálniczky Géza dr., Kármán Aladár dr., Horváth Zoltán, Siposs Béla, Cs. Gyürky István, Loysch Ödön, Rárossy Gyula dr., valamint Hámos Aladár alapítótag. — Meghívás folytán megjelenésükkel megtisztelték az egyesületet: Lukács Gézáné elnök, Kern Adolfné, dr. Baksay Dezsőné alelnökök és Eperjessy József a Gömörvárm. Fehér-Kereszt képviselőiben, Molnár Józsefné alelnök, dr. Marikóvszky Istvánné igazgató, dr. Kálniczky Gézáné, Tóth Béláné, dr. Wallentinyi Dezsőné vál. tagok a Rimaszombat és Vidéke Jótékony Nőegyesület nevében. Ott volt Bornemisza László főispán, Lukács Géza alispán és Medveczky Sándor kir. közjegyző a Vármegyei Kaszinó képviselőiben. Dr. Kovács László polgármester. Pásztor Gyula az Otthon Társaskör nevében. Dr. Soldos Béla elnök és Smál József a Tennisz-kör képviselői. Dr. Veress Samu igazgató, Bodor István és a már máshol említett tanárok a főgimn. részéről. Matolcsy Pál áll. el. leányiskolai igazgató. Azonkívül több egyesületi tag és az ifjúság számos tagja. A gyűlést Wallentinyi Dezső dr. elnök nyitotta meg szépen kidolgozott beszéddel, reflektálva az egyesület keletkezésére és multjára. Erre következett Kálniczky Géza dr. felolvasása az egyesület történetéből, a melyben élénk színekkel ecsetelte a megalakulást, az első küzdelmeket és az örvendetes fejlődést. Elismeréssel szólt az alapítókról és kezdeményezőkről s különösen dr. Löcherer Tamás tiszteletbeli tagról, ki hosszú ideig mint elnök sikeresen működött. A tetszéssel hallgatott felolvasás után Kármán Aladár dr. indítványára elhatározták, hogy az elnöki beszédet és a felolvasást évkönyv alakjában kiadják. Az elnök indítványára boldogult Fábry János alapító érdemeit megörökíti és disztagokká választotta a közgyűlés: Bornemisza László főispánt, az egyesület első elnökét, Lukács Géza alispánt, az egyesület volt elnökét, Kolbay Sándor kir. törvényszéki elnököt és Kálniczky Géza dr. törvényszéki bíró, az egyesület volt elnökeit, Bodor István főgimn. tanárt, egyik alapítót, id. Institóris Eadrét, Brabecz Sándor közigazgatási bíró, dr. Kovács László polgármestert, Molnár József ügyvédet, a hölgyek

közül *Lukács Gézáné, dr. Löcherer Tamásné és Samarjay Jánosné* urnöket, a kiknek nagy érdemeik vannak az egyesület fejlesztése körül. Az egyesületet üdvözölték szóval: *Soldos Béla dr. a Tennisz egyesület elnöke, Pásztor Gyula az Otthon-kör képviselője, Veress Samu dr. főgimn. igazgató, átíratilag Cs. Molnár József és a Kath. Olvasókör elnöksége.* A szépen sikerült diszgyűlés végén dr. *Wallentinyi* elnök meleg szavakkal mondott köszönetet a megjelenteknek szives érdeklődésükért, mire a diszgyűlés véget ért.

A kereskedő ifjuság kabaréja. A múlt szombaton, február hó 11-én zajlott le a rimaszombati kereskedő ifjuság kabaréja, a melyre hosszabb idő óta készültek. Bár néhány számot a véletlen visszalépések miatt hirtelen kellett pótolni, azért az est szépen sikerültnek mondható, de azt a megjegyzést nem hallgathatjuk el, hogy a sajtó képviselőinek olyan helyzet adtak, ahonnan alig lehetett az előadott dolgokat jól megfigyelni. És miután az utóbbi időben azt tapasztaljuk, hogy a sajtó képviselői részére való helykijelölés vagy illetéktelenek által történik, vagy indokolatlan figyelmen kívül hagyásnak tulajdonítható, kijelentjük, hogy az olyan estélyekről és előadásokról, melyek rendezősége részéről ilyen elbánást tapasztalunk, vagy egyáltalán nem fogunk megemlékezni, vagy arról megfelelő módon referálunk! Az első szám Göre-négyes volt, Göre Gábornak és kísérlőinek öltözött urak jelenítettek meg egy részletet Gárdonyi alakításaiból. Majd egy tüzlőpattant, ügyes kis leány: *Fodor Gitta* lépett elő és édesanyja zongorakisérére mellett énekelt és tánczolt olyan bátran és ügyesen, hogy felnőttek is dicséretére vált volna. Háromszor is szerepelt a bájos kis baba s a közönség zajos tetszésnyilvánításaival és bokrétákkal méltányolta ügyességét. Utánna *Laffersz Sándor* művészi hegedűjátékát *Emöky Gizike* hangulat- teljes zongorakisérére mellett élvezték. — A 2-ik részben emelvényre lépett kétszer *Feledi Boriska* a szatmári szintársulat két havi vendégszereplésre szerződött kiváló tagja, a ki a múlt évi szerepléséből kedves ismerőse a rimaszombati közönségnek. Most is igen lebilincselte a közönség figyelmét bájosan előadott énekszám- maival. Előadta a „Leányvásár” operette két dalát; Hópehely: Gerbaud-ban, Raport, Trombitás cabaret dalokat és végül „Messze a nagy erdőn” dalt *Oláh Gyula* kísérére mellett. A többi számot zongorán *Hagelbauer György* kísérte. Minden dala után lelkesen tapsolták a kedves vendéget, ki a közönség köréből a zajos tetszésnyilvánításokon kívül virágbokrétákat is kapott. *Terhes Samu dr.* szellemes felolvasása a rimaszombati közviszonyokról derült jókedvre hangolta a közönséget. A siker előmozdításához nagyban hozzájárult *Fráter Sámuel dr.*, mint kiválóan ügyes konferenciér, a ki két szinpadit tréfát is vezetett s a hézagokat mindvégig ügyesen, szellemmel töltötte ki. *Engel Dezső* vig kuplékat adott elő. *Sándor József* és *Einhorn Dezső* voltak a két szinpadit tréfa szereplői. Utolsó szám a *Fodor Gitta* táncza és két dal ügyes előadása volt, melyeket a kis leány anyja *Fodor Mártonné* kísért zongorán. A műsor befejezése után kezdetét vette a táncz, mely lankadatlan jó kedvvel folyt a reggeli órákig.

Évi rendes közgyűlés. Az „Otthon-társaskör”, városunk legfiatalabb társas egyesülete tegnap, folyó hó 17-én tartotta évi rendes közgyűlését. A közgyűlés előtt f. hó 13-án *Pásztor Gyula* elnöklésével a választmány ülészet, mely új tagokat is felvett s ezekkel együtt a tagok száma 150. A választmány előkészítette a közgyűlés tárgyait és elvben elhatározta egy zongora beszerzését.

Az olvasókör közgyűlése. A rimaszombati polgári olvasókör múlt vasárnap, folyó hó 11-én tartotta évi rendes közgyűlését *Varga Lajos* alelnök elnöklése mellett. A közgyűlés mint minden évben, most is népes volt s a jelen voltak nagy figyelemmel hallgatták meg az elnökségnek és választmányának a múlt évre vonatkozó, gondosan megszerkesztett és a mai korszellemet jó tollból eredő vonatkozásokkal jellemző érdekes jelentését. *Varga Lajos* elnök szívélyes, meleg szavakkal üdvözölte a megjelenteket s a közgyűlést megnyitotta. A vezetőség jelentését *Angyal István* jegyző olvasta fel. A jelentés rámutat a közélet terén lappangó idegesség lépten-nyomon való megnyilvánulására

s utal arra, hogy a társadalmi erők mérközése eredményében inkább romboló, mint alkotó hatásnak látszik. A közéletet jellemző idegesség a körben a társadalmi érintkezés visszafejlődésének alakjában mutatkozott. Az elnökség és választmány kettőzött erővel küzdött ezen sajnálatos jelenség ellen s csaknem egész munkássága a mutatkozó harc leküzdésében merült ki. Positiv eredményt csakis a tekepálya áthelyezésével és a parkirozással mutat fel a vezetőség. Sajnálattal vették az olvasókör volt érdemes elnökének: *Kathona Gézának* távozását s ajánlja a választmány a közgyűlésnek, hogy volt elnökét tiszteletbeli taggá válassza meg. Kegyelettel emlékezett meg a jelentés a kör elhunyt régi választmányi tagjáról: id. *Balázs Józsefről*, ki a polgárság egyik tisztos alakja volt. A választmány 8 ülést tartott s márczius 15-ikét megünnepelte. A lelkes, fényesen sikerült ünnepély rendezésében az érdem oroslán-része *Soós Gyula* alelnöké és *Zsuffa Kálmán* ház-nagyé volt. A körnek 303 tagja volt a múlt évben. A jelentés tudomásul vétetett s a közgyűlés *Kathona Gézá*t tiszteletbeli taggá választotta meg. — A számvizsgáló bizottság jelentését, mely szerint a múlt évben a bevétel 9158 kor. 17 fillér volt s kiadás 550 kor. 27 fillér, készpénzmaradvánnyal mint egyenleggel ugyanannyi — tudomásul vették. *László Jánosnak*, id. *Rábely Miklósnak* és *Tuba Bálintnak* a kör javára történt adományozásukért köszönetet mondott a közgyűlés s ugyancsak hálás köszönetét és elismerését fejezte ki a betegsége miatt a közgyűlésen meg nem jelenhetett id. *Rónay Gyula* pénztárnoknak buzgó és lelkiismeretes működéseért s részére a felmentvényt megadta. — A kör vagyona a jelentés szerint 60402 kor. 17 fillér, terhe 14500 kor., tiszta vagyon tehát 45902 kor. 17 fillér. Az 1912-ik évre vonatkozó költségeloirányzat később tartandó rendkívüli közgyűlésen fog megállapíttatni. Ezután következett volna a tisztviselők és a választmány megválasztása. *Varga Lajos* megköszönte maga és társai nevében a bizalmat s a választás megejtésére felhívta a közgyűlést. Elnökké id. *Rábely Miklóst* választották a választás tartamára, ki azt javasolta, hogy miután ez időszert a kiküldött kandidáló bizottság eredményes munkát nem végezhetett, a vezetőség megválasztása vétessék le a napirendről, illetve halasztassék el a legközelebb összehívandó közgyűlésig. Addig pedig egy 12 tagból álló intéző bizottság vezesse a kör ügyeit. *Dr. Csernay Dániel*, *Tomay Alajos*, dr. *Kármán Aladár* és dr. *Kovács László* felszólalása után a közgyűlés magáévá tette az indítványt s az intéző bizottság tagjaivá megválasztattak: *Rónay Gyula*, dr. *Cziner Miksa*, *Zsuffa Kálmán*, *Bodor László*, *Cseh János*, *Török Pál*, id. *Rábely Miklós*, *Komáromy Géza*, *Kohuth Lajos*, *Szabó József m.*, dr. *Csernay Dániel* és *Kovács István*. — Még id. *Rábely Miklós* indítványozta az alapszabályok módosítását, hogy t. i. az évi tagsági díj 8 koronáról 10 koronára emeltessék, a havi díj pedig 80 fillérről 1 koronára, továbbá, hogy ha a kör keletében valamely fiókegyesület létesül s annak tisztikara és választmánya van, a választmányban a fiókkör mindenkor elnöke hivatalból foglaljon helyet, végül hogy a 44 tagu választmány 32 tagra szállíttassék le. A közgyűlés elvben elfogadta az indítványt és a legközelebbi közgyűlés fog dönteni a módosítások felett. Ezzel a közgyűlés az elnök lelkes éltetésével véget ért.

Közgyűlés. A helybeli kath. olvasó-egylet az elmúlt vasárnap tartotta meg évi közgyűlését. A közgyűlésen nagy számmal jelentek meg, jelen volt az egyet diszelnöke *Széman Endre* prépost is. *Váry János* elnök szívélyesen üdvözölte a megjelenteket, visszapillantást vett a multra s jóleső érzés töltötte el szívét, hogy az egyesület úgy anyagi, mint erkölcsi tekintetben sokat emelkedett az elmúlt évben. Az őszinte fájdalom hangján emlékezett meg az elhunyt tagokról, *Jugan Gusztáv*, *Sulik Andor* és *Uhrin Jánosról*. Majd bemutatta a zárszámadást, a jövő évi költségvetést, a vagyonskimutatást. A tagok nagy figyelemmel hallgatták a nagy gond- dal és szakértelemmel összeállított jelentést. — Ezekután részint lemondás, részint eltávozás folytán megürült tisztségeket töltötték be. Egy- hangu lelkesedéssel jegyzőnek *Márkus Lászlót*, könyvtárosnak *Szabó Lajost*, borgazdának *Bárdos Lászlót* választották. A választmányt *Milos Vir-*

gil, Pitta Rezső, Ádám János, Lója Jenő ta- gokkal egészítették ki. A közgyűlésből üdvözlő táviratot küldtek: *Sipeki Balás Lajos* megyés- püspöknek, mint fővédnöknek, *Marsó Géza* apát- kanonoknak, mint disztagnak s *Lentovszky And- rás* tiszteletbeli tagnak.

Ipartestületi közgyűlés. A rimaszom- bati általános ipartestület XXV. évi rendes köz- gyűlését *Varga Lajos* elnöklésével f. hó 25-én délelőtt 11 órakor a polgári olvasókör diszter- mében tartja.

Tiszolcz nagyközség villanyvilá- gitása. Mint értesülünk, Tiszolczon a község saját házi kezelésében villany-telepet akar léte- síteni. Ez nagyon helyes, üdvös gondolat, annál inkább, mert bizony a mai szegényes petróleum világítás mellett az amugy is rossz utcákon át — különösen az ily sáros, esős időben — való- ságos életveszélyes dolog járnunk-kelni. Valóban dicséret illeti meg *Szántó Sándor* körjegyzőt, a ki a villanyvilágítás létesítésének eszméjét fel- vetette és kivitelét is forceirozza.

Uj ékszerüzlet. *Valaszka Rezső*, ki hosszabb idő óta előnyösen vezette az özv. *Enyedi Miksáné* ékszerüzletét, most már önállósította magát. Az ügyes és kiváló, figyelmes modorú fiatal ékszerész melegen ajánljuk a közönség b. pártfogásába.

Betörés. Forgácsfaláról írja tudósítónk: Alig múlt 3—4 hete, hogy *Reinitz Lina* for- gácsfalvai szatócsüzletéből gonosz emberek 40 klg. szalonnát loptak el, folyó hó 10-én éjjel ismét megjelentek ott s az ajtó furfangos kife- szítése után behatoltak az üzletbe s onnan állí- tólag 1200 kor. készpénzt, üzleti könyveket és váltókat vittek el, a melyet a nevezett éppen másnap reggelre készített elő magának, hogy azt a hozatott árukért postán elküldhesse. — Daczára annak, hogy a rablók nagyobb zajjal dolgozhattak, a házbéliek közül senki sem éb- redt fel s ma a pusztán gyanun kívül semmi nyoma sincs a tetteseknek. Hiába kérvényez- tünk már több ízben egy csendőrőrs felállításá ügyében, kérelmünk sikert fülekre talált. Ime az eredmény! Eddig csak lopások történtek, most már — sajnos — betörés is előfordul.

Futás a halál torkából. Nem min- dennapi s borzalmasságában páratlan vasuti ka- landjok volt e hó 3-án hajnalban *Tabódy Béla* füleki mozdonyvezetőnek, a fütőjének és a vo- natján szolgálatot teljesítő fékezőknek. *Tabódy* a nevezett éjjelen ment Fülekről egy tehervo- nattal *Salgótarjánba*. Mikor *Somosújfalut* elhagy- ták, egy az ottani állomáson tolató mozdonyve- zető közelénél nagyobb lökést adott négy — hasáb fával megrakott — teherkocsinak s a lö- kés következtében megfutott kocsi szédületes sebességgel iramodtak letelé a somosi lejtőn, nyomában a tehervonatnak. Szerencsésükre azon- ban a vonaton menők észre vették az utánuk száguldó veszedelmet s mikor a mozdonyvezető látta, hogy a távolság közte és a kocsi között rohamosan fogy: teljes gözt adott s megkezdő- dött az örületes futás. Hogy mekkora sebes- séggel mentek, gondolhatni arról, hogy a vonat végén lévő fékező a fékről leesett s messzere- pülve a sinektől a félméteres hóba zuhant. Így szerencsésen menekült a halálos veszedelemből. A vonat robogott tovább. *Somosújfaluból* sür- gönyöztek végig a pályatest őreinek és állomá- soknak, hogy a kellő óvintézkedést tegyék; így az utközben a legelőször talált őrháznál már tudták a veszedelmet, de csaknem vég- zetessé vált az ör ijedsége. Ugyanis neki az el- haladó vonat után gátakat kellett volna a sinre helyezni, hogy a kocsiat elfogja, ő meg a sür- göny vétele után rögtön oda dobálta a kérébe kötött vesszőgátat a sinre, maga pedig elbujt, hogy ne lássa a rombolást. Elképzelhető a moz- donyvezető és a tüzelő rémülete, mikor meglát- ták az eléjük rakott akadályt. De nem értek rá gondolkozni. A kisebb bajt választották. S talán a rendkívüli sebességnek köszönhető, hogy a mozdony nem siklott ki, hanem átszököt a gá- ton, majd összetörve azt, az egész vonat szeren- csésen átjutott rajta. A következő ór az ugyne- vezetett vadás kertnél már ügyesebben végezte dolgát, annak már sikerült a kocsiat kiugrasz- tani, mik az őltát szétszórva roppantak össze. Megemlítendő még, hogy a kocsiokon is volt egy fékező, ki mikor látta a veszedelmet, oly ügye- sen ugrott le, hogy semmi baja sem történt.

Panaszos levél.

Folyó hó 7-én hivatalos ügyben kellett Rimaszombatban megjelennem. Áthülve lévén, köhögéssel s egyéb jelenségekkel nem akartam kellemetlenkedni barátaim házában, szives meghívásukat egyelőre e miatt nem vettem igénybe. Különbösen is tudva és megnyugtatóan az iránt, hogy a város nagy légfűtéses szállodájában meleg szobában fogom tölthetni az éjszakát, úgy mint ez eddig néhányszor megtörtént. A 10 ik számú barátságos szobát előre megrendelvén s oda érkezvén, semmi különös nem tűnt fel nekem és csak vacsora után lefekvéskor határozottan hűvösnek tetszett a szoba. A csöveket megérintve, ezek hidegeknek bizonyultak. Mivel *fűtött szoba* volt rendelve s utólag meg is fizetve, azt kellett feltételeznem, hogy a szoba még nem meleg. Éjjelután egy óra körül köhögési rohamra ébredvén fel, azon kínos tapasztalatot kellett megtennem, hogy a szoba teljesen ki van hülve s hogy a vezető csövek jéghidegek. Nos, a helyzetemet leírni teljesen fölösleges volna s csak annyit jegyzek meg itten, hogy körülbelül 3 óráig többrendbelileg zavartam fel a szolgálatot teljesítő személyzetet, azon reményben, hogy valamiképp segíthetek ez állapoton.

Hangos méltatlankodásomra az volt a refrénjük az illetőknek, hogy ők megtették a kötelességüket s hogy a hiba lent történt a pinczében s hogy alig mernek szólani ily ügyekben, mert azzal vádolják őket, hogy mindig van valami kifogásuk. Meg kell még említenem azt, hogy mikor első ízben megjelent a szobaasszony, azt találta egészen önkéntelenül mondani, kezeit dörzsölve: „brrr de hideg van itt“, majd egy más alkalomkor a vezető csöveket megérintgetve úgy fakadt ki, hogy: „csakugyan egész hidegek ezek a csövek.“ Tehát tanuk rá, hogy fűtetlen s hideg volt a szoba. Ezen közben azt a megjegyzést is tették, hogy 5 órakor reggel hozzáfognak majd a fűtéshez. De bizony se 5, se 6 órakor még híre sem volt a fűtésnek s csak reggel 7 óra körül, mikor egy meleg kávéházba menekültem, akkor kezdtek a csövek, de csakis a vezető csövek kissé langyosodni.

A főnökkel délután beszélhettem csak s válaszában a legkimagaslóbb az volt, hogy „neki azt mondták, hogy be van fűtve“, majd pedig „mi itten reggeltől egész este (bizonyos óráig) szoktunk fűteni.“

A mi engem illet, én 2 napig lázas hurut miatt ágyban fekvőttem. És most, mikor e sorokat írhatom, 4-ik napja áldom a sorsomat, hogy eddig legalább egy tüdő- vagy mellhártya-lob, vagy egy életre szóló csúsz előjeleitől megóvott. Nem tudom, hogy a szálloda vezetősége kinek van alárendelve, de nem kételkedem, hogy e felszólalás kapcsán elfogja kerülni egy ily mulasztás megtörténtét a jövőben. Reggeltől estig melegen tartani a szobákat, a hol egy árva lélek sincs odahaza az utasok közül, éjszakára pedig kihűlni hagyni, amikor valamennyi vendég szobájában van, ez egyszerűen fordított eljárás. Végül pedig azon kérdéssel fordulok minden gondolkodó emberhez, kit terhel a — morális felelősség az esetben, ha egy utas ily éjszaka után halálhozó bajba esik vagy enyhébb esetben évek hosszú során kénytelen drágapénzen fürdőzni, hogy az üzleti csúszát, melyet ott szerzett, enyhítse annyira, hogy kenyérkeresetét egyáltalában folytathassa.

Vereskő (Gömör megye), február hó 12-én.

Dr. H. Á.

Áradás. A Rimafolyó vize a hegyi patakotól megduzzadva, s az olvadás következtében utjában mindjobban megnövekedve folyó hó 12-én medréből kilépett s elárasztotta a rimamenti községeket. F. hó 13-án és 14-én a rétek és Jánosi község mellett a vasuti őrház környéke is víz alatt állott. Városunkban a Losonczy-utczát lepte el különösen a víz, s omlott bőven az ugynevezett Sodoma-patakba. A temető-árok vize is ugyancsak megduzzadt s erős folyással áramlott be a Rimába. — Szerencsére nagyobb baj nem történt.

Új bankpalota Putnokon. E czímmel mult számunkban megírtuk, hogy a putnoki takarékpénztár modern új épületet emel saját hivatalos helyiségei részére. Mint most értesülünk, az új palotát nem a takarékpénztár, hanem a putnoki hitelbank építteti, mit is ezennel helyreigazitunk.

Előfizetési felhívás. *Czibur* Elek nyug. jegyző, városunkbeli lakos megírta Murányvár történetét, mely egyszersmind kalauzul szolgálhat a murányi várban. A munkát Ferdinánd bolgár királynak ajánlotta, ki az ajánlást el is fogadta. Nyolcz fejezetben ismerteti a szerző a vadregényes Murányvár történetét s függelékül a vár alaprajza és részletes ismertetése van a munkában közölve, mely nyolczadrét alaku 45—50 oldalra fog terjedni és ára igen jutányos: 1 korona. Az előfizetési díjak márczius hó 15-ig a szerző címére Rimaszombat, Kmetty-utca 15. küldendők. A füzet április hónapban jelenik meg.

Felolvasás vetített képekkel. Csütörtökre, február hó 15-én délutánra tudományos felolvasást hirdetett a helybeli főgimnázium tanári kara. A felolvasás tárgya volt Assyria és Babylonia. Az érdekes történeti tárgy felolvasást *Loysch* Odön és *Schwalm* Nándor tanárok végezték. Szünet alatt *Laffersz* Sándor hegedűje és *Schwalm* Nándor zongarajátéka hozott változatosságot a műsorba, olyan hangulattal, hogy kétszer is kértek ráadást belőle.

„Árpád sirjának kutatása“ ezimen új könyv jelent meg, melyben a tárgyalt helyek képeken is szemlélhetők; egy térrajz és térkép is van hozzá csatolva. — Megrendelhető *Honóczy Aladár* szerzőnél Budapesten, I., Kruspér utca 5, I. 24. — Ára: ?

Megtámadott utas. A Perjése és Pokorágy közötti uton f. hó 12-én Kebela János összetalálkozott két előtte ismeretlen részeg paraszt emberrel, kik pipára akartak gyújtani, de nem volt gyufájuk. Kebelától kértek gyufát, de ennek sem volt, mire összeszidták az emberek. Verekedés lett a dologból s a két illuminált állapotban levő ember botjával úgy összeverte Kebelát, hogy be kellett szállítani a kórházba. A nyomozás megindult.

Ipartestületek mozgalma. Említettük mult számunkban, hogy a munkásbiztosító törvény reviziójának eszméje állandóan kísért, de a mai politikai viszonyok között egyelőre semmi kilátás nincs a keresztülvitelre. Az ipartestületek országos szövetsége azonban előrelátván, már most igyekszik hangulatot kelteni a kisiparosság érdekében és nagyszabású mozgalmat indított az iránt, hogy a törvény a kisiparosok érdekeinek megfelelően módosíttassék. — A munkásbiztosító törvény rendelkezése ugyanis úgy szól, hogy az öt munkásnál kevesebbet foglalkoztató kisiparos 1912. július 1-ig 2%-ot fizet járulék fejében az alkalmazottal együtt paritásos alapon. Ezen járulék f. évi július 1-től 3% lesz s miután az a kisiparosokra súlyos terhet képez, az iránt nyújtottak be kérelmet a Kereskedelmi Miniszterhez, hogy a járulék továbbra is a régi 2% maradjon. Kérelmük indokolásául felhozták az ipari közterhek tulságos emelkedését, mely a töke nélkül dolgozó kisiparos versenyképességét leszállítja a minimumra. A teherbirás és teherviselés szempontjainak mérlegelésén kívül a beadványban kifogásolják az iparosok a törvény hibás és félszeg rendelkezéseit abból a szempontból is, hogy csak a 2400 korona évi keresettel bíró alkalmazottak tartoznak a kötelező biztosítás alá. A szegény vidéki mester pedig, ki 1000—1500 koronánál alig keres többet évente, nemcsak nincs ráutalva az intézmény által nyújtott jótéteményekre, de az alkalmazott járulékának felét is a magából kell fizetnie. A hibás rendszert igazolja az is, hogy a járulékok nagy része behajthatatlan. Kéri tehát az iparosok szövetsége a minisztert, hogy a régi kulcsot tartsa fenn s az orsz. képviselők-höz is e kérelem támogatása érdekében köriratot intéztek.

Névnappmegváltásul a „Napközi-Otthon“ javára dr. Kármán Aladár 10 koronát, folyó kiadásokra Fülep Benjamine 3 koronát, Máriássy Lászlóné 6 koronát küldtek. Köszönettel nyugtázza 1912. febr. 16. Dr. Marikovszky.

Pénzüntézeteki közgyűlés. A gömör megyei Takarékpénztár és Hitelbank részvénytársaság folyó hó 22-én, csütörtökön délután 3 órakor saját helyiségében tartja évi rendes közgyűlését. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság mult szombaton tartotta együttes ülését, melyen elhatározták a közgyűlés elé azon javaslat terjesztését, hogy a mult évi 56405 kor. 42 fillér nyereségből részvényenként 11 korona osztalék — egy koronával több mint a mult évben — fizetessék ki.

Záróra után. A helybeli Zöldfa vendéglőben mult hétfőn éjjel vigan voltak a legények s a záróra után is hangos volt a korezmahelyiség. A rendőrök az otlevőket erélyesen távozásra szólították fel, de Lehotai János kárpitós segéd nem hallgatott a szóra, sőt mint mondják — gorombáskodni kezdett úgy, hogy a rendőrök letartóztatták. Sehogy sem akart bevonulni a városházára a legény úgy, hogy a rendőrök erőszakkal behurcolták s az ut jórészét hasoncsuszva, vonszoltatva tette meg a fiatalember.

Táncmulatság Ratkón. A Ratkó és Vidéke Nőegylete folyó hó 20-án, saját céljaira az újonnan épült városháza összes helyiségeiben táncmulatságot rendez.

Kamarai ülés. A miskolci kereskedelmi és iparkamara legutóbbi teljes ülésén a kereskedő szakosztályból a megyénkbeli kültagok közül *Feymann* László és id. *Varga* József (Rozsnyó), az iparos szakosztályból *Hronyecz* Pál (Rozsnyó) vett részt. *Radvány* István kir. tan. elnök meleg köszönetet mondott a Kamara tagjainak azon lelkes ünneplésért, melyben őt 80 éves születésnapja alkalmából részesítették. Az elnöki előterjesztések során bejelentette elnök, hogy a vasuti menetrendek megjavítását a Kamara állandóan szorgalmazza s remény van arra, hogy a nyári menetrendben a kerület részére kért kedvező vonatbeállítások eléretnek. Mozgalmat indított a Kamara az iránt, hogy a kerület összes pénzüntézetinek története megírassék. Ez érdekes gazdaságtörténelmi mű dolgában a tárgyalások az egyes pénzüntézetek vezetőségével most folynak. A tetszéssel fogadott elnöki előterjesztések után dr. *Sugár* Ignác titkár terjesztette elő az ügyforgalmi jelentést, amely tudomásul szolgált.

Tojástőzsde létesítés Budapesten. A miskolci kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy Budapesten tojástőzsde felállítását határozták el. Az országos értekezlet időpontja, valamint a tőzsde megalakítása folyó évi február hó 22. és 23. napjára tűzött ki. A belépési nyilatkozatok megküldése iránt a kamarához fordulhatnak az érdeklődők.

Építési munkák. A miskolci kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a rimaszombati m. kir. államépítészeti hivatal a ratkószabadi róm. kath. paplakon teljesítendő helyreállítási munkák biztosítására pályázatot hirdet. Az ajánlatok legkésőbb f. évi február hó 26-ig a rimaszombati m. kir. államépítészeti hivatalhoz nyújtandók be.

Ugyancsak a Kamara értesíti az érdekelteket, hogy Gömör és Kishontvármegye alispánja a rimaszombati kórház kibővítési munkálataira pályázatot hirdet. Az ajánlatok legkésőbb f. évi márczius hó 6-ig nyújtandók be.

Nyugtázás. Az elhagyott és munkaképtelenné vált iparosok, kereskedők és hivatalnokok részére létesített ipartestületi nyugdíj egyesületünk által városunk lelkes hölgyeihez egy „Árva alap“ létesítése iránt intézett felhívásunk visszhangra talált s napról napra érkeznek hozzáink a kibocsájtott gyűjtő-ívek.

Egyesületünk nevében hálás köszönettel nyugtázzuk a következő szives adományokat:

Geduly Gézné 20 k., Sichert Károlyné 5 k., *Káposztás* Istvánné gyűjtő ivén 4 k. 27 fill. és pedig: *Stritzky* Árpádné 32 fill., *Kozák* Istvánné, *Hermann* Béláné, *Mázik* Anna, *Vozáry* Béláné, *Neumann* Hermanné, *Durda* Jánosné, *Klauzer* Anna 30—30 fill., *Vall* Józsefné, *Vietórisz* Gyuláné, *Bodon* Ferenczné 40—40 fill., *Káposztás* Istvánné 20 fill., *N. N.* 20 fill., *Havasi* Jánosné 15 fill., *Kukla* Istvánné 10 fillér.

Gyulay Jánosné gyűjtő ivén: *Gyulay* Jánosné és *Siroky* Józsefné 1—1 k., *Kozsra* Pálné, *Kis* Jánosné, ifj. *Murányi* Jánosné, *Boross* Ferenczné és *Paál* Andrásné 50—50 fill., *Varga* Imre 60 fill., *Bittner* Pálné, *Czene* István, *Loffay* Lajosné, *Józsa* Ignáczné, *Vrbinszky* Jánosné, *Siku* Mihályné, *Gyurgyik* Jánosné, *Bárdos* Istvánné, *Török* Ferenczné és *Vasko* Károlyné 40—40 fill., *Czilik* Andrásné, *László* Istvánné, *Viczian* Jánosné 30—30 fill., *Delics* Jánosné, *Kosina* Miklósné, *Gálszécsi* Jánosné, *Herényi* Istvánné és *Borzy* Mihályné —20—20 fillér, összesen 11 korona. Dr. *Lichtschein* Adolfné 10 korona.

Ács Józsefné gyűjtő-ivén: *Ács* Józsefné 2 kor., *Maros* Károlyné és *Magyar* Imréné 1—1 kor., *Sebő* János 50 fill., *N. N.* és *Jeszenszky* Samu 40—40 fill., összesen 5 kor. 30 fillér.

Széplaky Lajosné 5 kor., Jávorszky Lászlóné gyűjtő-ívén: Jávorszky Lászlóné 2 kor. 40 fill., Pisák Mihály, id. Lévy András és Gregor Károly 1—1 kor., Stanga Jánosné és Andrik György 60—60 fill., Pásztor Pál és Rövid András 50—50 fill., Paál Miklósné, öz. Winter Józsefné, id. Habán András, Misák Andrásné, öz. Ivanics Andrásné, Hlauka András, Vilim András, id. Habán Pál, Földi András, Rohák Pálné, Rohák András, Járosi Pál, Járosi Mihály, öz. Palkovics Pálné, id. Karhut Pál, öz. Karhut Andrásné, id. Andrik András 40—40 fillér, Andrik Pál, Andrik János, Szepesi András, Ivanyics Mihály, ifj. Habán András, Szunyay János, Pavella Mihály, Andrik Mihály, Barczy N. és Misák Mihály 30—30 fill., Habán András, Lados Andrásné, Misove Mihály, Juhász István, Szepesy Pál, öz. Pavella Pálné, N. N., Szamajdák András, id. Karhut András, Szunyay András és öz. Horacek R.-né 20—20 fillér, összesen 20 korona.

Kovács Gyuláné gyűjtő-ívén: Kovács Gyuláné és Szalontay Samuné 1—1 kor., ifj. Varga Istvánné 60 fill., Simon Jánosné, Csapó Józsefné 50—50 fill., Czakó Istvánné, Huszka Istvánné, Kráner J.-né 40—40 fill., Czagány Jánosné 30 fill., Ocsovay Samuné, Csizy Kálmánné 20—20 fill., többen 2 kor., összesen 8 kor. 10 fillér.

Záborszky Klemma gyűjtő-ívén: Bekény B. és Necsiszták F. 1—1 kor., Harmata János, Bólvary, Mekner, Záborszky 20—20 fill., Hoffmann és N. N. 10—10 fillér, összesen 3 korona.

Török Pálné gyűjtő-ívén: Török Pálné 2 kor., Bábás Józsefné, Fráter Mórné, Szabadi Ágostonné, öz. Runyay Györgyné, Marosy Mihályné és Weisz Manó 1—1 kor., öz. Angyal Istvánné, Králik Józsefné, Klincsák Istvánné 50—50 fill., Burger Simenné, Runyay Ferenczné, Czakó István, Málik Jánosné, László Zsuzsika, Tomasik Antal, Seidner Miksáné és Gagyi József 40—40 fill., Sajabó Györgyné, Gyetrik Jánosné, N. N. és Krausz Jakab 20—20 fill., összesen 14 kor. 50 fillér. — Fráter Józsefné 2 kor., öz. dr. Szabó Samuné 4 kor., Necsiszták Jánosné 5 kor., S. M. 20 kor., Vietórisz Gyuláné 5 kor., összesen: 142 korona 16 fillér.

Rónay Gyula, titkár. Id. Rábely Miklós, elnök.

Elszámolás. A helybeli állami polgári leányiskola műkedvelői előadásának jövedelme volt: a gyermekelőadáson . . . 20720 kor. február 3-án . . . 897— " február 4-én . . . 37940 " felülfizetésekből . . . 82— " Összesen . . . 156160 " Kiadás . . . 81036 "

Tiszta jövedelem . . . 75124 kor., mely összeget mint „Kirándulási alap”-ot elhelyeztem a rimaszombati takarékpénztárba. Hálas köszönetet mondok mindazoknak, akik bármilyen módon is hozzájárultak a polgári leányiskola műkedvelői előadásának erkölcsi és anyagi sikeréhez. *Kárpáti Sándorné, igazgató.*

Nyugtázás. A kereskedő ifjuságnak f. hó 10-én megtartott multságán a következő felülfizetések folytak be: Weisz Manó 4, Fischer Bertalan 2, Róth Géza 2, Baksay József 10, Braun Gyula 2, Reisz József 4, Enyedi Miksáné 2, Steiner Félix 2, Gémes Béla 4, Stech Kálmánné 5, Csintalan János 2, Heksch Bertalan 5, Veres Ignác 2, Braun Jenő 5, Benko Jánosné 3, Csorba Piroska 3, Varga Lajos 5, Dickman Dezső 3, Deutsch Barna 5, N. N. 2, Emőky Adolf 10 korona. Maros Károly 50 fill. és Vértés Richárd 50 fillér.

Szerkesztői üzenetek.

Kövi. Itt megemlítjük kivételesen, hogy Önök műkedvelő előadást rendeznek, de fentartjuk azon régi elhatározásunkat, hogy olyan megyebeli multságokról, melynek meghívója Gyomán készül, nem emlékezünk meg. Közélebb nem találunk alkalmas nyomdát?!

F. J. Susány. Reméljük, hogy csak az elfoglaltság képei illusztris munkatársunk hallgatásának okát.

Nyilt-tér.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk. 1-11

GRÜN ADOLF

rimaszombati szállítóval szembeni 210 korona követelésemet eladom. — **Czim:** a kiadóban.

Urasági inasnak

ajánkozik egy 28 éves, nős, tisztességes és józanéletű egyén, aki kötelességének korrekttül megfelel. — **Czim:** a kiadóhivatalban. :-:

Eladó cséplőgép!

Legjobb állapotban — minden részében kijavítva — 4 lóerejű cséplőgép locomobillal, szalmahordóval (elevátor), fűrés, mérleg, vizipuska, emelőgép stb. hozzátartozó szerszámmal mérsékelt ár mellett eladó. — Ugyanott egy használt, de szintén a legjobb állapotban levő

esztergapad

120 koronáért eladó, a melyen két méter hosszúságot lehet esztergályozni; ugyanez az esztergapad lábbal hajtható faesztergályozásra is be van rendezve. — Venni szándékozők értekezhetnek:

Stolec Sándor
tulajdonossal, Szijjártó-u. 50.

Jegyzők figyelmébe!

Községi nyomtatványok beszerzése.

Községi közmunka főkönyv-, községi közmunka napló-, községi közmunka költségvetés-, községi közmunka számadásra vonatkozó nyomtatványok beszerezhetők: **id. Rábely Miklós** és **Fia** nyomdájában **Rimaszombat.**

Ifj. MAJOROS JÓZSEF

ácsmester, építkezési vállalkozó.

Ácstelepe: Rimaszombatban, a Vásártér átellenében, a Seidner-féle fatelep mellett.

Iroda és lakás ugyanott. Elvállal teljes építkezéseket, mindentéle ács-szerkezeteket, épület-fedeleteket, melléképületeket, hidat, kerítést, stb. stb. Mindentéle szakba vágó javításokat a legolcsóbb árban, ugy helyben mint vidéken. **Lelkiismeretes és jó munka!** — Költségvetéssel s leirással díjtalanul szolgálók.

Ugyanott **egy erős fiu tanuló**nak felvétetik. 3—5

Eladó.

Rimaszombatban, a Nagyhíd utcában egy **major-udvar,** melyen van egy nagy **csűr,** 40 darab marhára **istálló** és három **cseléd-lak,** eladó. — Bővebb felvilágosítást ad: **Molnár János** gazdatiszt. 3—3

Kiadó lakás.

Andrássy-utcza 1. számú házban egy szép három szobás lakás földszint, **májustól** bérbbe vehető. — Ertekezni :-: lehet: 3—*

ANDRÁSI LÁSZLÓ fényképészszel.

Uj óra- és ékszerüzlet!

Van szerencsém a T. vevőközönség szives tudomására hozni, hogy **Rimaszombatban a KERN-féle házban Imreh S. fűszer-üzlete mellett**

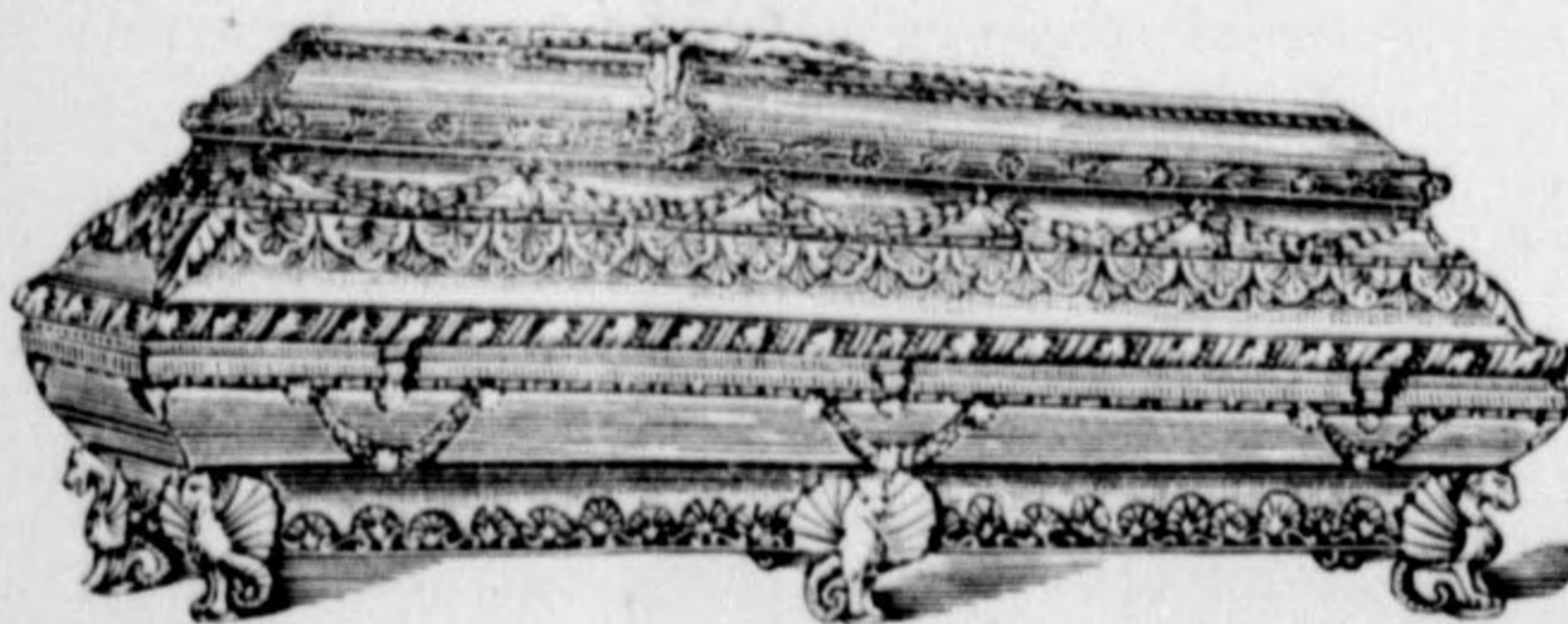
f. évi márczius hó 1-étől

óra- és ékszerüzletet nyitok.

A T. vevőközönség szives pártfogását előre is kérve, maradok tisztelettel: **VALASZKAY REZSŐ.**

ZAVADSZKY EDE temetkezési vállalata
RIMASZOMBAT, DEÁK FERENCZ-UTCZA 24. SZ.

Van szerencsém a helybeli és vidéki tisztelt közönség szives tudomására, hozni, hogy **temetkezési vállalatom Deák Ferencz-u. „ZSUFFA”-féle házban**

van elhelyezve, hol nagy raktárt tartok mindentéle **érc- és fakoporsókból,**

valamint a temetkezésekhez szükséges összes kellékek s felszerelésekből, minélfogva azon helyzetben vagyok, hogy bármilyen diszes vagy egyszerű temetések rendezését nemkülönb a temetésekkel járó összes teendőket, hullaszállításokat és exhumálásokat is, a legszolidabb feltételek mellett vállalhatom. — A helybeli és vidéki nagyérdemű közönség jóakaratu pártfogását tisztelettel kéri: 5—*

ZAVADSZKY EDE RIMASZOMBAT, Deák Ferencz-utcza 24.

Hirdetmény.

373. sz. — **Nemesradnót** község telekkönyvének birtokszabályozás következtében fogantatott átalakítása az 1910. évi 17569 sz. igazságügyminiszteri rendeletben nyert engedéllyel fogva újra felvételük, és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. törvényekben szabályozott eljárás, a telekjegyzőkönvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatosítottatik.

E czélból az átalakítási előmunkálatok hitelesítése és a helyszíni eljárás nevezett községben **1912. évi márczius hó 18-ik napjának délelőtti 9 órájkor** fog kezdődni.

Ennéltogva felhivatnak:

1. Az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, akik a telekjegyzőkönvokban előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitzűött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutatassák fel.

3. Mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíráásra az 1886. XXIX. t.-cz. 15—18. és az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. 6. 7. és 9-ik §§ ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek és

4. azok, kiknek javára tényleg már meg-

szünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellen esetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1912. évi január hó 24. napján.

1—3 **Mészáros s. k.,**
kir. törvényszéki bíró.

Eladó házak.

Szijaártó-u. 28. sz. alatt, a tamástalvai utcára néző két lakóház — az egyik **2** szobás, a másik **4** szobás, mindegyik alatt pincze és hozzá mindenféle mellékhelyiségek — szabad kézből eladó. — Venni szándékozók felvilágosításért forduljanak a :: tulajdonos ::

CSEH ISTVÁN
városi közgyámhoz 6—*

KIADÓ LAKÁS.

A Hunyady-utca 23. szám alatti házban egy lakás, mely 3 szoba, konyha, kamara, nagy kert és minden egyéb mellékhelyiségből áll, **május hó 1-ére** bérbevehető. — **UGYANOTT** az alsó részben **egy különbejáratu szoba** szintén kiadó. — Bérelni szándékozók értekezhetnek: **özv. Lakatos Istvánné** tulajdonossal. **Tompa-u. 6. sz.** 3—*

ELADÓ EMELETES HÁZ.

Rimaszombatban **Kossuth-u. 24. sz.** ház, melynek földszintjén **két bolthelyiség** és egy lakás, az emeleten pedig egy 4 szobás lakás van, a hozzátartozó mindenféle mellékhelyiségekkel szabad kézből eladó. — A vételár- és feltételek felől értekezni lehet ugyanott **Gondkievits Ferenczné** tulajdonossal. 26—*

„66“
a XX. század varrógépe.

Csakis czégünk üzleteiben vagy azok ügynökei utján vásároljunk.

Singer Co. varrógép R.-Társaság.
RIMASZOMBAT, Andrassy-utca 1. sz.

Egy a **fehérneműtöméshez** való utasítást tartalmazó füzet bárkinek **ingyen** kiadatik 23—26

Könyv bekötéseket

a legrövidebb idő alatt izlésesen, jutányos áron :: eszközöl ::

Rábely Miklós és Fia

:: könyvkötészete ::

RIMASZOMBAT, Erzsébet-tér 9.

:: (Kaszinó-épület.) ::

RÁBELY MIKLÓS és FIA

:: könyvnyomdája és könyvkötészete ::

Telefon-szám 52.

RIMASZOMBAT,

Erzsébet-tér 9.

Iskoláknak: oklevelek, értesítők, bizonyítványok, kimutatások stb., stb.
Ügyvédeknek: intő-levelek, kérvények és keresetek, meghatalmazások, díjjegyzékek, kötvények, szerződések, óvások, levélpapírok, levélborítékok.
Pénzüintézeteknek: alapszabályok, értékpapírok, részvények és szelvény-ívek, betéti könyvecskék, üzleti könyvek, mérlegszámlák stb., stb.
Kereskedőknek és iparvállalatoknak: körlevelek, árjegyzékek, számlák, üzleti könyvek, czimkék és ragcédulák, intőlevelek, levélpapírok és borítékok czégnomással, czimkártyák, üzleti jelentések, levelezőlapok stb.
Falragaszok, hirdetmények, műsorok, étlapok, eljegyzési és esketési értesítők, meghívók, tánczrendek, gyászjelentések, névjegyek stb., stb.
Könyvkötészetünk: — a legújabb gépekkel és segédeszközökkel felszerelve — mindenféle könyvkötői és diszmunkák kifogástalan elkészítését gyorsan és méltányos árak mellett felvállal.

**Ajánlják a leg-
újabb rendszerű**

**gépekkel felsze-
relt, modern be-**

:: rendezésű ::

könyvnyomdájukat,

könyvkötészetüket,

minden e szakba

vágó munkák

pontos, gyors és

izlésteljes kivite-

lére a legjutányo-

sabb árak mellett